

תוכן העניינים

חלק ראשון: תלמוד תורה בזרם הליטאי-מתנגדי	
דמותו של הנצי"ב מוולוז'ין כראש ישיבה	36
יחסו של הנצי"ב למגמות חברתיות-היסטוריות	39
תלמוד תורה אצל הגר"א ור' חיים	48
תלמוד תורה במשנת הנצי"ב	50
שיטתו של הנצי"ב בלימוד התורה	90
יחסו של הנצי"ב לחוכמות חיצוניות	106
דרכו של הנצי"ב בעבודת ה'	114
עבודת ה' במשנת הגר"א ור' חיים תלמידו	114
עבודת ה' במשנת הנצי"ב	120
סיכום	136
פתיחה – תולדותיו ומקורות יניקה	137
הגר"א כמקור ההשראה של החזון איש	139
תורה לשמה במשנת החזון איש	147
שיטתו בלימוד כביטוי לתפיסתו הייחודית של לימוד תורה	166
גורמים פסיכולוגיים בלימוד	190
תורה ומוסר	196
ביצור מעמדה של התורה – דוגמות חדשות	228
סיכום	269
חלק שני: תלמוד תורה בציונות הדתית	
מבוא – רקע מחקרי	277
תולדותיו של הרב קוק	284
רציפות ותמורה בדרכו של הרב קוק בלימוד התורה	288
יעדים ומטרות של לימוד התורה במשנת הרב קוק	309
תורת בבל ותורת ארץ ישראל	357
מצוקת הלומד	384
מצוקת לומדי התורה בימינו	394
הסיבות להמשך הלימוד ההלכתי	395
דרכים להתמודד עם הקושי לעסוק בלימוד ההלכתי	407
חזון התחיה הרוחנית	424
סיכום	451
חלק שלישי: תלמוד תורה בתנועת החסידות	
מבוא – 'תורה לשמה' והיחס ללימוד שלא לשמה, בחסידות	464
הפולמוס נגד החסידות	466
חסידות פולין ויחסה לתלמוד תורה	469
צמיחתה של חסידות פשיסחאקוצק	470
יסודות חסידות קוצק	475
מהות לימוד התורה במשנת פשיסחאקוצק	491
שיטת הלימוד	513
דבקות, עבודת ה' והשתלמות מוסרית	521
אינדיבידואליזם והעצמה אישית	543
תורה ומידות	553

התמודדות עם המודרנה 567
תורה ופרנסה 573
סיכום 578
הנצי"ב מוולוז'ין 580
החזון איש 583
הרב קוק 585
חסידות פשיסכאקוצק 589
נספח: תלמוד תורה לנשים – אידאה ומשמעות
גישה א: 'כל המלמד בתו תורה לומדה תפלות' (איסור) 634
גישה ב: 'בניכם ולא בנותיכם' (פטור) 643
גישה ג: 'חייב אדם ללמד את בתו תורה' (חיוב) 645
גישה א: אסור ללמד נשים תורה 649
גישה ב: מותר לנשים ללמוד תורה 660
גישה ג: נשים חייבות ללמוד תורה 663
מבוא 669
א. נשים לומדות בימי הביניים והעת החדשה 670
ב. נשים לומדות במאה העשרים 676
ג. מתודות ודרכים לשינוי הפמיניסטי הנדרש ליהדות 695
מפתח שמות ומקומות 729